

Datum: 8 december 2017
Aan: Raads- en commissieleden
Van: Wethouder O.R. Wagner
Onderwerp: Memo: Noorderhaaks risico's voor de gemeente

Aanleiding:

Met de behandeling van de Turap 2017-2 heeft de wethouder naar aanleiding van vragen van de VVD fractie een toezegging gedaan om in een schriftelijke reactie de risico's voor de gemeente voor het project Noorderhaaks in beeld te brengen.

Risico's Noorderhaaks

Het project Noorderhaaks is aanbesteed met een contracttype waarbij ontwerp en uitvoering in de markt is gelegd. De gecontracteerde opdrachtnemer heeft bodemonderzoek verricht, het ontwerp gemaakt en vervolgens een uitvoeringsmethodiek gekozen, Hierbij heeft hij gebruik gemaakt van verticale drainage om de zettingsperiode te bekorten.

Sinds de start van de werkzaamheden aan de Noorderhaaks worden in de omliggende watergangen zoutwaarden gemeten. Uit de metingen blijkt dat deze waarden hoger zijn dan wenselijk. De gekozen uitvoeringsmethodiek voor de Noorderhaaks zou geleid hebben tot het omhoog komen van zout water uit de diepere bodemlagen. Dit zoute water komt in het watersysteem terecht met als gevolg dat het systeem verzilt. Ook bestaat de zorg bij de agrariërs dat er één of meerdere permanente kwelstromen tot stand gebracht zijn. Dit zou betekenen dat het zoute water een permanente stroom richting de oppervlakte heeft gevormd. Dit laatste valt echter niet aan te tonen.

Uit diverse onderzoeken van HHNK naar de waterkwaliteit van de Koegraspolder blijkt dat meerdere factoren invloed hebben op de verzilting van de polder. Bijvoorbeeld werkzaamheden van de gemeente in de bodem, maar ook agrarische activiteiten en het verlagen van peilen in agrarische sloten hebben een negatief effect. Het effect van de Noorderhaaks valt daarom niet zonder meer te kwantificeren. De Koegraspolder is een complex watersysteem waarbij verschillende onderdelen elkaar beïnvloeden. Het beeld is wel dat de aanleg van de Noorderhaaks negatief effect heeft op de waterkwaliteit in het aanliggende gebied.

Om op korte termijn schade aan gewassen, verstoring van de relatie met partijen als HHNK of agrariërs en claims te vermijden, is met de betrokkenen gezocht naar een tijdelijke oplossing. Op dit moment worden de zoutwaarden continu gemonitord en zijn er technische oplossingen gevonden zoals het doorspoelen van verschillende sloten met zoet water. Hiermee zakken de zoutwaarden en is het water geschikt voor de gewassen.

Om tot een duurzame en lange termijn oplossing te komen vindt er nauw overleg plaats tussen de agrariërs, HHNK, opdrachtnemer en de gemeente. In deze overleggen wordt een ieders belang erkend en de zorg gedeeld om snel tot een gedragen oplossing te komen. Er zijn meerdere oplossingen geschetst, echter is voor de belanghebbenden onvoldoende aangetoond of een van deze het probleem definitief verhelpt. Om draagvlak te creëren is afgesproken om een onafhankelijke partij de vraag voor te leggen welke maatregel ervoor zorgt dat de Noorderhaaks geen invloed meer uitoefent op de verzilting van de omgeving. Deze maatregel wordt vervolgens ook uitgevoerd. In goed overleg is een partij gekozen die eenieders vertrouwen geniet.

De opdrachtnemer van de Noorderhaaks heeft de contractuele verplichting om het project uiterlijk 31 mei 2018 op te leveren. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek en de daaruit volgende werkzaamheden is het mogelijk dat deze datum niet haalbaar is. Er zal dan in overleg met de opdrachtnemer naar een oplossing gezocht worden. Een mogelijk gevolg is dat het project later wordt opgeleverd. De aard van het contract tussen opdrachtnemer en gemeente geeft daarnaast aan dat in beginsel de financiële consequenties voor opdrachtnemer zijn. Hierbij zijn wel de grondbeginselen van redelijkheid en billijkheid van toepassing.